

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

PSZ.II.431.52.2017

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	22. 11. 2017
L.dz. zał.
Podpis	<i>Anna</i>

Kielce, 21.11.2017 r.

Pani Czerwiec Anna
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
Ul. Rynek 7
28-210 Bogoria

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli kompleksowej, która przeprowadzona była w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bogorii w dniu 23 października 2017 r., w zakresie:

1. Opracowania i realizacji 3 – letniego gminnego programu wspierania rodziny.
2. Kwalifikacji asystentów rodziny i tworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenia oraz rozwoju systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci.
4. Współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
5. Prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub

przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

6. **Koordynowania działań, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.**

Kontrola przeprowadzona została na podstawie:

- art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017, poz. 697 ze zm.).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, w składzie:

1. **Pani Elżbieta Paluch** – Kierownik Oddziału (legitymacja służbowa nr 05). Upoważnienie nr 861/2017 z dnia 13.10.2017 r.
2. **Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 02), upoważnienie nr 860/2017 z dnia 13.10.2017 r. – inspektor kierujący zespołem inspektorów

Kontrolą objęty został okres od 01.01.2016 r. do dnia kontroli.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości, a także zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

Zadania z zakresu wspierania rodziny na terenie Gminy Bogoria realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogorii.

Ośrodek posiada numer REGON: 292463720 i NIP: 866-15-83-818.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogorii jest pani Anna Czerwiec.

Ośrodek funkcjonuje w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XV/131/2016 Rady Gminy w Bogorii z dnia 22.03.2016 r. w sprawie uchwalenia statutu Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bogorii. Następnie Uchwałą Nr XXVIII/251/2017 Rady Gminy Bogoria z dnia 15 maja 2017 roku wprowadzono zmiany do Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogorii. Uchwałą zaktualizowane zostały podstawy prawne, w oparciu, o które funkcjonuje Ośrodek, a także uwzględniono ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Ponadto

jednostka funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny przyjęty Zarządzeniem Nr 3//2016 Kierownika OPS w Bogorii z dnia 12.05.2016r., w sprawie wprowadzenia i stosowania Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogorii. W § 8 pkt. 4 Regulaminu nie wymieniono wszystkich zadań asystenta, o których mowa w art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj.: ust. 2, 9, 10, 13, 13a, 16.

Opracowanie i realizacja 3 – letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Gmina Bogoria posiada 3 – letni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018. Program przyjęty został Uchwałą Nr XV/132/2016 Rady Gminy w Bogorii z dnia 22.03.2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Bogoria na lata 2016-2018.

Na Program składają się: wstęp, podstawa prawna oraz następujące części: wprowadzenie, podstawa prawna, uzasadnienie wprowadzenia programu, diagnoza geograficzna w Gminie Bogoria, diagnoza demograficzna w Gminie Bogoria oraz diagnoza społeczna, przedstawiono również wsparcie instytucjonalne rodzin, opisano zadania ośrodka pomocy społecznej i asystenta rodziny. Wykazano korzystających z Karty Dużej Rodziny, poradni psychologiczno – pedagogicznych oraz gminnego zespołu interdyscyplinarnego. Wskazane zostało również wsparcie finansowe i rzeczowe świadczone przez OPS oraz liczba korzystających z programu pomoc państwa w zakresie dożywiania – program operacyjny pomoc żywnościowa 2014-2020.

Słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia gminy ukazano za pomocą analizy SWOT (**zał. nr 2**).

W kolejnych częściach Programu wymieniono:

- **adresatów Programu** rodziny i dzieci z Gminy Bogoria, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

- **cel główny Programu** : „Wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych”;

- **cele szczegółowe Programu**: „Podejmowanie działań interpersonalnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym”, „Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego”, „Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych”; „Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i minimalizowanie ich występowania”. Wśród realizatorów celów wymieniono Urząd Gminy w Bogorii, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, GOK, Niepubliczny Ośrodek Zdrowia, Policję, Organizacje pozarządowe, Straż Gminną, Parafie oraz placówki szkolne na terenie gminy Bogoria;

- źródła finansowania Programu.

Gmina założyła, że źródłem finansowania Programu będą środki własne Gminy zaplanowane na dany rok budżetowy w Ośrodku Pomocy Społecznej, dotacja z budżetu państwa oraz środki pozabudżetowe.

W Programie określone zostały zakładane efekty realizacji programu: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Ewaluacja Programu prowadzona ma być w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych oraz pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Sprawozdawczość z realizacji programu będzie dokonywana do końca marca po okresie jego realizacji. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej podczas kontroli przedstawiła opracowane sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2016, które zostało przyjęte podczas sesji Rady Gminy w dniu 21 marca 2017 roku.

Kwalifikacje asystentów rodziny i tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

W Ośrodku od 10 sierpnia 2015 roku zatrudniony jest asystent rodziny. Do końca 2016 roku zatrudnienie przebiegało na podstawie umów o pracę na czas określony. Od marca 2017 r, asystent rodziny zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę na czas określony do 31 października 2018 roku, na pełny etat. W trakcie kontroli ustalono, że asystent rodziny nie posiada wymaganych kwalifikacji, zgodnych z art. 12 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zatrudniony asystent posiada ukończone:

- liceum ogólnokształcące o profilu pedagogicznym - wykształcenie średnie;
- Uniwersytet MCS w Lublinie w zakresie nauczania języka polskiego - tytuł licencjata;
- Uniwersytet MCS w Lublinie na wydziale humanistycznym, na kierunku filologia polska tytuł magistra;
- dyplom ukończenia Kolegium Nauczycielskiego w Radomiu na specjalności język polski.

Osoba zatrudniona na stanowisku asystenta zobowiązała się do niezwłocznego uzupełnienia kwalifikacji, co potwierdziła pisemnie wraz z Kierownikiem OPS w Bogorii na protokole przyjęcia ustnego oświadczenia (**zał. nr 3**).

W teczce osobowej asystenta znajdowały się zaświadczenia, potwierdzające wymagania, o których mowa w art.12 ust.1 pkt 2 – 4 ustawy.

Asystent w okresie zatrudnienia podnosił swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach z zakresu: "Asystentura jako alternatywna forma pomocy rodzinie" „Praca z rodzinami o szczególnych potrzebach”, „Asystent rodziny – od diagnozy do działania rola asystenta rodziny w motywowaniu do zmiany”, „Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną” oraz asystent brał udział w konferencji metodyczno – profilaktycznej z zakresu „Nowe narkotyki i dopalacze – zjawisko i uwarunkowania. Implikacje społeczne i kryminologiczne. Dlaczego przegrywamy – jak wygrać”.

Mając na uwadze powyższe należałoby zintensyfikować liczbę szkoleń, w których uczestniczył asystent by podnieść jego kwalifikacje.

Praca asystenta rodziny nie była łączona z wykonywaniem przez niego obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca była prowadzona, co jest zgodne z art. 17 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Asystent rodziny nie prowadził postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę, o których mowa w art. 17 ust. 4 ww. ustawy.

Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

1. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W kontrolowanym okresie tj. od stycznia 2016 r. do dnia 23 października 2017 r. opieką asystenta objętych było łącznie 17 rodzin, w których przebywało 37 dzieci. Żadna spośród rodzin nie została zobligowana do współpracy z asystentem przez sąd. Aktualnie pod opieką asystenta pozostaje 12 rodzin. Jedna rodzina, z której dziecko przebywa w rodzinie zastępczej spokrewnionej, nie jest objęta opieką asystenta, ponieważ nie jest znane jej miejsce pobytu. W rodzinach występują następujące problemy: bezrobocie, brak umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego i rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, przemoc, długotrwała choroba, niepełnosprawność, problemy finansowe,

konflikty rodzinne o różnym podłożu, alkoholizm.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację 7 rodzin, z którymi współpracuje asystent. W dokumentacji znajdowały się:

- wniosek pracownika socjalnego do kierownika OPS o przydzielenie rodzinie asystenta **(zał. nr 4)**;

- karta rodziny **(zał. nr 5)**, dokument zawierający dane rodziny, tj.: dane osobowe rodziców i dzieci, a także o innych osobach zamieszkujących z rodziną, informacje o pomocy ze strony innych instytucji, in. ważne informacje, imię i nazwisko asystenta rodziny oraz datę pierwszego kontaktu z rodziną;

- plan pracy z rodziną **(zał. nr 6)**, zawierający imię i nazwisko członka rodziny z którym był opracowany, imię i nazwisko asystenta, cel główny oraz cele szczegółowe. Jako cel główny wyznaczano: „Kształtowanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w zakresie stosowania właściwych metod wychowawczych i prawidłowej komunikacji w rodzinie”. Natomiast cele szczegółowe zostały wyznaczone w obszarach: sfery socjalnej, psychologicznej i dotyczącej relacji w rodzinie, opiekuńczo-wychowawczej, zawodowej oraz społecznej. W planach brak terminów realizacji poszczególnych celów oraz przewidywanych efektów (art. 15 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Ponadto w analizowanych podczas kontroli planach brak było podpisów członków rodzin z którymi sporządzono plan;

- arkusz diagnozy **(zał. nr 7)** zawierający szeroki opis sytuacji rodziny, a także jej mocne i słabe strony;

- karta pracy asystenta z rodziną na dany miesiąc **(zał. nr 8)** potwierdzająca wizytę u rodziny, podpisana przez członka rodziny;

- dziennik pracy asystenta **(zał. nr 9)** – dokument ma ten sam charakter co karta, a dodatkowo zawiera informacje o rodzaju podjętych działań;

- grafik pracy asystenta **(zał. nr 10)**, w którym określono liczbę wizyt i godzin w ciągu tygodnia u każdej rodziny;

- zgoda rodziny na objęcie jej opieką asystenta rodziny znajduje się w kontrakcie socjalnym;

- oceny roczne pracy asystenta z rodziną **(zał. nr 11 i nr 12)**. Oceny poza informacjami zawartymi w planie pracy, zawierają również działania podjęte przez asystenta względem rodziny oraz osiągnięte efekty. Oceny zatwierdzone są przez kierownika Ośrodka.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy, okresowej oceny sytuacji rodziny winno się dokonywać nie rzadziej niż co pół roku.

W ramach zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, asystenci rodziny realizowali następujące działania:

- **udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.** W obszarze tym działania asystenta polegały na udzielaniu rodzinie pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej poprzez: pomoc w uzyskaniu świadczeń z pomocy społecznej, motywowanie do utrzymania czystości w domu i mieszkaniu oraz poprzez udzielanie wskazówek jak racjonalnie i oszczędnie gospodarować budżetem, a także pomoc w załatwianiu innych spraw urzędowych. Dla trzech rodzin zorganizowano odzież;
- **udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi.** W ramach pomocy rodzinie w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i wychowawczych, asystent rodziny pomagał rodzinie w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych oraz udzielał wskazówek dotyczących utrzymania prawidłowych relacji między członkami rodziny; udzielał wsparcia psychologicznego w postaci rozmów wspierających (np. wsparcie rodziny w czasie rozwodu czy choroby); wskazywał rodzinie możliwości rozwiązywania problemów, pomagał w ustaleniu zasad i metod wychowawczych, oraz instytucji wspierających rodzinę, motywował rodziców do poświęcania dzieciom więcej czasu, pomagał dzieciom w nauce;
- **motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych.** Asystent zachęcał członków rodzin do podjęcia i kontynuowania terapii uzależnień; wskazywał potrzebę udania się z dzieckiem do poradni psychologiczno-pedagogicznej, do korzystania z instytucji wspierających funkcjonowanie rodziny;
- **udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych.** Dzieci z rodzin objętych opieką asystenta korzystają ze wsparcia udzielanego przez asystenta rodziny oraz pedagoga i wychowawców szkół, do których uczęszczają. Asystent pomagał dzieciom w odrabianiu lekcji oraz w nauce;
- **prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.** Z informacji uzyskanych od asystenta wynika, że przeprowadzał on rozmowy z rodzicami na temat właściwego sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej, pomagał dzieciom w nauce i zachęcał rodziców do większego zaangażowania się w sprawy swoich dzieci;

pomagał rozwiązywać problemy wychowawcze;

- **wspieranie aktywności społecznej.** Zadanie to było realizowane poprzez zachęcanie rodzin do współpracy ze szkołą, przedszkolem, poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz instytucjami wspierającymi rodzinę i dziecko. W okresie objętym kontrolą 2 osoby zostały skierowane na leczenie odwykowe, 1 dziecko zostało skierowane do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i 2 dzieci wraz z rodzicami na terapię;
- **motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.** Asystent prowadził rozmowy z członkami rodzin, przedstawiając im pozytywne skutki i korzyści wynikające z podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Mobilizował do podjęcia zatrudnienia; szukał ofert pracy dla podopiecznych;
- **podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. Jak wynika z dokumentacji prowadzonej przez asystenta.** W dwóch rodzinach, z którymi współpracuje asystent podjęte zostały działania interwencyjne i zaradcze, polegające na umieszczeniu osób nadużywających alkoholu w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy. Dzieci zostały odizolowane od osób stwarzających zagrożenie i umieszczone pod opieką najbliższej rodziny. Działania podejmowane były przez asystenta i kuratora;
- **dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17.** Asystent rodziny raz w roku dokonywał okresowej oceny sytuacji rodziny, a zgodnie z ustawą winna być sporządzana nie rzadziej niż co pół roku (art. 15 ust. 15 ww. ustawy). Oceny zawierają m.in. informacje o działaniach podjętych przez asystenta oraz o osiągniętych efektach;
- **monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.** W kontrolowanym okresie, asystent rodziny zakończył współpracę z 5 rodzinami, w tym: z 3 rodzinami z powodu zmiany miejsca zamieszkania (**zał. nr 13, nr 14, nr 15**), z 1 rodziną ze względu na przejęcie opieki nad dzieckiem przez matkę, która zmieniła miejsce zamieszkania (**zał. nr 16**) oraz z 1 rodziną ze względu na osiągnięcie przez rodzinę samodzielności i poprawy sytuacji opiekuńczo-wychowawczej (**zał. nr 17**). W przypadku rodzin, które zmieniły miejsce zamieszkania, asystent poinformował jedynie telefonicznie Ośrodki na terenie gmin właściwych ze względu na nowe miejsce zamieszkania rodzin. Monitoring rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny, polega na kontaktach z rodziną (osobistych i telefonicznych) i prowadzony jest przez

pracownika socjalnego;

- **sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.** W okresie objętym kontrolą tj. od stycznia 2016 r. do dnia kontroli, OPS sporządził 3 opinie na wniosek sądu o rodzinie i jej członkach (wszystkie w 2017 r.);
- **współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.** Współpraca z podmiotami, o których mowa w art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej odbywa się poprzez: konsultacje, rozmowy, wizyty. Jednostki i osoby, z którymi asystent współpracował najczęściej to: szkoła, sąd, placówki opiekuńczo-wychowawcze, policja, powiatowe centrum pomocy rodzinie w Staszowie, urząd pracy, kuratorzy, zespół interdyscyplinarny, poradnia psychologiczno-pedagogiczna i in.;
- **udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.** Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną. Asystent rodziny w kontrolowanym okresie nie uczestniczył w okresowej ocenie sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Asystent współpracował z zespołem interdyscyplinarnym i grupą roboczą, w przypadku 5 rodzin w 2016 r. i 1 rodziny w 2017 r.

2. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Na terenie gminy Bogoria nie ma rodzin wspierających, ponieważ brak osób chętnych do sprawowania tego typu funkcji. (zał. nr 1 cz. IV).

3. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci:

Zadanie własne gminy wynikające z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj.: tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci – nie zostało powierzone do realizacji Ośrodkowi.

4. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Łącznie z terenu gminy Bogoria w pieczy zastępczej umieszczonych jest 11 dzieci, z czego

gmina ponosi koszty pobytu 1 dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, w miesięcznej wysokości 30% odpłatności za pobyt, tj. 198 zł miesięcznie.

5. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Aktualnie na terenie gminy jest jedna rodzina z trójką dzieci zagrożona kryzysem i przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Monitoring rodziny prowadzony jest przez pracownika socjalnego w formie wizyt w miejscu zamieszkania rodziny. Rodzina otrzymuje również stosowną i należną pomoc materialną i finansową. Wizyty odnotowywane są w wywiadach środowiskowych.

6. Koordynowanie działań, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 17 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem”.

Gmina Bogoria, w okresie objętym kontrolą zrealizowała trzy wnioski o przyznanie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 4 000,00 zł. Podczas kontroli sprawdzono wszystkie wnioski, w których znajdowały się następujące dokumenty:

- Wniosek o wypłatę świadczenia,
- Zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarzy specjalistów w dziedzinie neonatologii i ginekologii.
- Zaświadczenie, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.
- Decyzja o przyznaniu świadczenia.

W przypadku jednej wydanej decyzji inspektorzy stwierdzili pomyłkę pisarską w okresie na jaki zostało przyznane świadczenie. W decyzji, w orzeczeniu zapisano „jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art.10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, w kwocie 4 000,00 zł miesięcznie na okres od 2017-04-01 do 2017-04-01”. Inspektorzy dokonujący kontroli zwrócili uwagę, że zgodnie z ustawą świadczenie w kwocie 4 000,00 zł jest świadczeniem jednorazowym i nie powinno się w decyzji zapisywać okresu na jaki zostało przyznane. Kierownik OPS w Bogorii złożyła na tą okoliczność pisemne oświadczenie, że niezwłocznie zostanie dokonana korekta decyzji w części dot. okresu na jaki zostało przyznane świadczenie (**zał. nr 18**).

Ocena realizacji zadań objętych zakresem kontroli:

Opracowanie i realizacja 3 – letniego gminnego programu wspierania rodziny - zadanie realizowane prawidłowo.

Kwalifikacje asystentów rodziny i tworzenie możliwości podnoszenia przez nich kwalifikacji - zadanie realizowane nieprawidłowo. Osoba zatrudniona na stanowisku asystent nie posiada kwalifikacji, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent, w okresie objętym kontrolą uczestniczył w szkoleniach. W tezcze osobowej asystenta znajdowały się zaświadczenia, potwierdzające wymagania, o których mowa w art.12 ust.1 pkt 2 – 4 ustawy.

Praca asystenta rodziny nie była łączona z wykonywaniem przez niego obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca była prowadzona, co jest zgodne z art. 17 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Asystent rodziny nie prowadził postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę, o których mowa w art. 17 ust. 4 ww. ustawy.

Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez: zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, a także prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci. Zadanie realizowane prawidłowo z uchybieniami, polegającymi na braku w planach pracy z rodziną terminów realizacji poszczególnych celów, przewidywanych efektów oraz podpisów członków, a także braku półrocznych ocen sytuacji rodzin. Ponadto, w przypadku rodzin, z którymi współpraca została zakończona ze względu na zmianę miejsca zamieszkania – brak informacji pisemnej o sytuacji rodziny, która przesłana byłaby do Ośrodka na terenie gminy właściwej ze względu na nowe miejsce zamieszkania rodziny.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Bogorii nie ma zatrudnionych specjalistów, z pomocy których mogłyby korzystać rodziny.

Na terenie gminy Bogoria nie ma rodzin wspierających.

Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka,

placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym - zadanie realizowane prawidłowo – gmina ponosi koszty pobytu 1 dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Prowadzenie monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy – zadanie realizowane prawidłowo.

Aktualnie na terenie gminy jest jedna rodzina z trójką dzieci zagrożona kryzysem i przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w której prowadzony jest monitoring przez pracownika socjalnego.

Koordinowania działań, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – zadanie realizowane prawidłowo z uchybieniem polegającym na wydaniu decyzji z omyłką pisarską w okresie na jaki zostało przyznane świadczenie.

Wyżej wymienionych ustaleń dokonano w oparciu o:

- dane wykazane w informacji pisemnej podpisanej przez kierownika OPS, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego wystąpienia pokontrolnego,
- rozmowy z kierownikiem OPS oraz z asystentem,
- analizy dokumentacji przedstawionej kontrolującym do wglądu oraz wyjaśnień pisemnych kierownika OPS.

W wyniku kontroli wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. W Regulaminie Organizacyjnym uwzględnić wszystkie zadania asystenta, o których mowa w art. 15 ust. 2, 9, 10, 13, 13a, 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Po podjęciu nauki przez osobę zatrudnioną na stanowisku asystenta rodziny, w celu uzupełnienia kwalifikacji, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – przedstawić kopię dokumentu potwierdzającego ten fakt Wojewodzie.
3. W planach pracy z rodziną uwzględnić terminy realizacji poszczególnych celów, informację o przewidywanych efektach oraz podpisy członków rodzin.
4. Oceny sytuacji rodzin dokonywać nie rzadziej niż raz na pół roku.
5. W przypadku rodzin, z którymi współpraca została zakończona ze względu na

zmianę miejsca zamieszkania –przesyłać informację pisemną o sytuacji rodziny do Ośrodka, na terenie gminy właściwej ze względu na nowe miejsce zamieszkania rodziny.

Wystąpienie pokontrolne sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 poz. 697 ze zm.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Elżbieta Polucha
.....
Anna Kalcman
.....
(podpisy inspektorów)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Mariusz Pasek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA
.....
(zarządzający kontrolę)

